

VISIE

BLAD MET EEN MENING VOOR EEN WERELD IN BEWEGING

Alarm in mijnen darm

**STOP DARMKANKER
DOE DE TEST**

3 keer de val
van minister
Clarival

Goedkope
(zonne)brillen,
goed idee?

Beperking van
werkloosheid
in de duur

West-Vlaanderen
Gemeenten overspoeld
door leefloonaanvragen?

Wzc’s zorgen goed, maar bewoners missen thuisgevoel

Veilig en gerespecteerd, maar vaak zonder een warme babbel of leuke avondactiviteit: zo voelen duizenden ouderen zich vandaag in hun woonzorgcentrum. Dat blijkt uit de eerste grote Vlaamse bevraging bij 8.100 bewoners en 11.000 familieleden uit 377 wzc’s. Acht op de tien bewoners waarderen hun privacy, veiligheid en het respect van medewerkers. Toch zegt meer dan een derde nauwelijks een echte band met het personeel te voelen en vinden ze hun dagelijkse bezigheden weinig zinvol.

Voor al ouderen die veel dagelijkse hulp nodig hebben scoren duidelijk lager: ze voelen zich minder verbonden en ervaren minder plezier en betekenis in hun dagelijkse leven. Voor de bewoners zelf maakt het minder uit of ze in een klein of groot centrum wonen of er winst gemaakt moet worden door het wzc. Familieleden geven grotere en commerciële woonzorgcentra wel systematisch lagere scores, vooral voor ‘sociaal contact’ en ‘persoonlijke relaties’.

Animator moet bijspringen in zorg

Seniorenorganisatie OKRA juicht de meting toe: ‘Eindelijk horen we bewoners en familie in een bevraging’, maar merkt kritisch op dat commerciële centra nauwelijks deelnamen. ‘Gemiddeld werken commerciële huizen met slechts tweeëndertig zorgmedewerkers per honderd bewoners. In non-profitcentra zijn dat er vierenvestig, in publieke zelfs achtenveertig. Zes procent van de commerciële instellingen staat bovendien onder verhoogd toezicht’, merkt OKRA verder op. ‘Bij publieke centra is dat nul procent en bij non-profit slechts twee procent. Daarom

vragen wij een verplichte deelname van rusthuisbewoners en hun familie en transparantie over de resultaten via een toegankelijke website.’

Ook Bart Thys, verantwoordelijke bij ACV Puls voor de rusthuissector, erkent het belang van de mening van de bewoners. ‘De resultaten verbazen hem helaas niet, want ze zijn vooral te wijten aan de tekorten in de personeelsbezetting. De dagbesteding en de relaties met het personeel komen als eerste onder druk te staan als er te veel werk met te weinig mensen moet gebeuren’, klinkt het. ‘We horen regelmatig dat animatoren, ergo- en kinesitherapeuten in woonzorgcentra moeten bijspringen voor de zorg om die voor alle wzc-bewoners rond te krijgen. Maar als die mensen structureel voor die taken ingezet worden, blijft er uiteraard weinig tijd over voor hun eigenlijke werk, zoals bijvoorbeeld een interessante dagbesteding.’

Ook de ruime inzet van uitzendkrachten of projectmedewerkers in woonzorgcentra vormen een uitdaging volgens Thys. ‘Tijdelijke medewerkers inzetten is prima om een piek op te vangen of in het kader van een tijdelijke opdracht, maar als bewoners steeds kortstondig en altijd andere mensen te zien krijgen, wordt een band opbouwen moeilijk. Vast personeel is nodig om mensen een vertrouwelijke en huiselijke omgeving te bieden.’

Intussen helpt OKRA bewoners en hun familie op weg door tientallen infoavonden te organiseren. ‘Heldere info is geen luxe’, benadrukt OKRA, ‘het is essentieel om later een woonzorgcentrum te kiezen waar ouderen zich echt thuis kunnen voelen.’ ■

In bed

Twee weken geleden was ik op de conferentie van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) in Genève. De IAO is het oudste agentschap van de Verenigde Naties. Werkgevers- en werknemersorganisaties en regeringen proberen er samen afspraken te maken rond waardig werk in al zijn aspecten. Het verbod op dwang- of kinderarbeid, het recht om zich te verenigen in een vakbond, een minimumloon, rechten van huispersoneel ... In de IAO worden regels gemaakt die over heel de wereld gelden. En worden landen die de regels niet naleven op het matje geroepen. In een wereld waar het recht van de sterkste alsmäär doorslaggevender wordt, waar overleg en diplomatie steeds sterker onder

druk staan, is de IAO stilaan een unicum. Voor de zogenaamde ‘sterke leiders’ waarschijnlijk zelfs een curiosum.

Veel aandacht voor de werking van de IAO is er niet, zeker niet in de media. Een verklaring zou kunnen zijn dat het allemaal nogal ver van ons bed lijkt. ‘In België, en bij uitbreiding in de westerse wereld, is de sociale strijd gestreden. Hier is alles goed en netjes geregeld.’ Wel, ze vergissen zich. Dat weten vakbondsafgevaardigden die op de werkvloer geconfronteerd worden met de realiteit al veel langer. Veilig en waardig werk is nog te vaak een probleem.

De achteruitgang in het respect voor arbeidsnormen is zorgwekkend én begint ook steeds sterker te spelen in ons eigen land. Zo ver van ons bed is het allemaal niet meer. In België omzeilen de nieuwe regeringen het recht op collectieve onderhandelingen tussen de sociale partners. De

wet van 2017 die de lonen blokkeert werd al veroordeeld door de IAO trouwens, maar blijft van kracht. Leest u dat nog maar eens goed: in België is er dus een wet die loonopslag blokkeert. We zien ook een ondermijning van rechten met betrekking tot arbeidstijd. De regering overweegt de arbeidstijd te verhogen en te flexibiliseren, door minimale duur af te schaffen en nulurencontracten in te voeren. Dit zal de arbeidsomstandigheden verslechteren, zowel voor wie veel werkt als voor wie moeite heeft om een stabiele baan te vinden. Sommige hervormingen van de sociale zekerheid treffen onevenredig jongeren, migranten en vrouwen, waardoor hun toegang tot uitkeringen en pensioen wordt verzwakt. En het sluitstuk van dat alles: vakbonden worden opnieuw aangevallen. De bescherming van werknemersvertegenwoordigers wordt verzwakt en het recht om te demonstreren wordt bedreigd door een nieuw wetsvoorstel.

De dag is niet meer veraf dat de afspraken die in de IAO worden gemaakt plots niet meer ver, maar wel midden in ons eigen bed komen te liggen. Dat sociale vooruitgang openlijk in vraag wordt gesteld. Met de Arizona-regering kom je alleen nog vooruit als je tot de top behoort. Voor alle anderen wordt het steeds moeilijker om rond te komen, vooruit te geraken, of gewoon op adem te komen. Pech in je leven? Dat zal je duur betalen. Respect voor elkeen die dit land elke dag opnieuw weer doet draaien, is ver zoek. En daar komt niets goeds van. Alleen maar polarisering en radicalisering. Het resultaat daarvan, dat is wel iedere dag in het nieuws. ■

Ann Vermorgen, voorzitter ACV

Redactieadres Visie, PB 20, 1031 Brussel - e-mail: info@visieredactie.be - **Lezersbrieven** lezers@visieredactie.be - **Abonnementen** www.visie.net/contact - **Verantwoordelijke uitgever** Liesbeth De Winter - **Redactie** Djonver Ariën, Simon Bellens, Nils De Neubourg, Dominic Zehnder, Lies Van der Auwera, Lieven Bax, Tinne Van Woensel, Rooni Theebom, David Vanbellinghen, Sim Geerts, Hannah Wellens, Tom Vrancken - **Hoofredactie** An-Sofie Bessenmans, Wim Troch - **Vormgeving** Gevaert Graphics - **Druk** Coldset Printing Partners - Visie verschijnt maandelijks en is inbegrepen in het lidmaatschap van CM, ACV bouw - industrie & energie, ACV-CSC META, ACV-Transcom en ACV Voeding en Diensten - De beschrijving van de CM-diensten en -voordelen in deze publicatie heeft enkel een informatieve waarde. Bij twijfel of betwisting gelden enkel de statuten van het ziekenfonds. Meer info: www.cm.be/statuten -

Hoe stop je darmkanker? ‘Eén advies: Doe de test’

Elke dag krijgen 21 mensen te horen dat ze darmkanker hebben. Nochtans valt darmkanker in veel gevallen goed op te sporen met een eenvoudige test. CM en vzw Stop Darmkanker slaan de handen in elkaar. ‘Jaarlijks redden we nu al 900 levens.’

→ Tekst **Lies Van Der Auwera** → Foto **Mine Dalemans**

Zeven keer per maand moest ik in het ziekenhuis vertellen: *Mevrouw, meneer, u heeft darmkanker.* Die mensen vielen altijd uit de lucht, want darmkanker levert meestal geen klachten op. Daarom noemt men het ook vaak de sluipmoordenaar. Sterker: als je klachten ervaart, is het meestal al te laat.’

Aan het woord is Luc Colemont, maag-darmspecialist, medeoprichter van vzw Stop Darmkanker en auteur van het boek ‘De grote boodschap’. Jarenlang zag hij veel patiënten in een te laat stadium verschijnen. Darmkanker is immers een ‘trage groeier’, veelal ontstaat de ziekte uit een goedaardige poliep. Het duurt wel acht tot tien jaar voordat zo’n kleine poliep zich kan ontwikkelen tot darmkanker. Tijdig opsporen is dus cruciaal. Dat kan door het gratis bevolkingsonderzoek. Sinds 2013 krijgen 50- tot 74-jarigen om de twee jaar de test in de brievenbus.

Colemont: ‘Dat bevolkingsonderzoek gaat na of er een afwijkende hoeveelheid bloed in de stoelgang is, die je met het blote oog niet kunt zien. Als de test afwijkend is, betekent dat absoluut nog niet dat je darmkanker hebt. Maar je moet dan verder onderzoek laten doen. De oorzaak kan ook een onschuldige wondje of inwendige aambeï zijn, maar bij een op de tien tot vijftien mensen zal het inderdaad het begin van darmkanker blijken. Het goede nieuws is: in een vroege fase bedraagt de kans op genezing meer dan 90 procent. In de beginfase is darmkanker zelfs relatief eenvoudig te behandelen.’

900 levens

UGent-professor en co-CEO van vzw Stop Darmkanker Dominique Vandijck berekende dat het bevolkingsonderzoek jaarlijks 900 levens redt. Verder besparen we 30 miljoen per jaar door darmkanker

preventief op te sporen, becijferde hij. Toch blijkt uit jaarlijkse resultaten dat slechts 52 procent de test ook echt doet. En dat is niet alles: een op de vijf mensen die een afwijkende test heeft, doet geen verder onderzoek en loopt zo de kans mis om eventuele darmkanker op te sporen en te behandelen.

Drie procent

Voor CM past de samenwerking met vzw Stop Darmkanker volledig in het plaatje van meer nadruk op preventie, duidt Steven Hermans, directeur Business-ontwikkeling en innovatie bij CM. ‘De samenwerking tussen CM en vzw Stop Darmkanker is ons meest ambitieuze partnerschap tot nu toe. Ons doel is om het aantal Vlamingen dat gebruikmaakt van de darmkankertest in een periode van vier jaar met drie procent te verhogen. Vergis je niet, dat is een ambitieus streefcijfer.’

Dat CM over een schat aan data beschikt, is in dit verhaal een troef. ‘Zo kunnen we heel gerichte acties voeren. Zien we bijvoorbeeld dat in een bepaalde regio mensen de test vaker links laten liggen, kunnen we daar meer inzetten op proefprojecten.’

DIDIER GERAERTS (54)

‘De test heeft mij een tweede leven gegeven’

Net na zijn vijftigste verjaardag kreeg Didier de stoelgangtest van het bevolkingsonderzoek thuis toegestuurd. Hij liet die aanvankelijk op tafel liggen. ‘Ik was een fervente wielrenner en voelde me heel goed. Ik heb nooit gerookt en drink amper alcohol. Toen ik na aandringen van mijn omgeving dan uiteindelijk toch de test deed, bleek die afwijkend. Na verder onderzoek kwam de uitslag als een donderslag bij heldere hemel: ik had darmkanker, stadium drie.’

Didier bleek een vrij agressieve tumor te hebben, zijn endeldarm werd weggehaald. ‘Voor mij was dat een serieuze wake-up call. Het maakt me dan ook kwaad als ik hoor dat mensen de test gewoon weggooien.’

Verjonging

Na longkanker prijkt darmkanker op plaats twee van de lijst met dodelijkste kankers. Klassieke risicofactoren zijn roken, overgewicht, ongezonde voeding, te veel verwerkt rood vlees of onvoldoende bewegen. Daarnaast komt stress steeds prominenter in beeld als mogelijke oorzaak. Maar ook mensen met een gezonde levensstijl kunnen darmkanker krijgen.

Opvallend: wereldwijd lijkt darmkanker te ‘verjongen’. Steeds meer volwassenen jonger dan vijftig krijgen te horen dat ze darmkanker hebben. Studies naar de oorzaken lopen uiteen: ongezonde levensstijl, ultrabewerkte voeding, luchtverontreiniging, microplastics ... Colemont: ‘Ik ben een grote voorstander om net zoals in de Verenigde Staten of Australië met de bevolkingsscreening te starten vanaf 45 jaar.’

Tweede brein

Uit recent onderzoek blijkt dat onze darmen meer functies hebben dan andere organen zoals het hart, longen of nieren. Onze darmen en hersenen blijken rechtstreeks in verbinding te staan met elkaar. De darmflora beïnvloedt ons gemoed en blijkt een grote rol te spelen bij tal van zaken, zoals suikerziekte of depressie. ‘Volgens sommige onderzoekers hebben onze darmen meer zenuwcellen dan onze hersenen. Vandaar dat men vaak spreekt over *het tweede brein*’, benadrukt Colemont het belang van gezonde darmen. ■

De mens is niet gemaakt om alleen te zijn. Toch is ‘alleen’ het woord dat de gemoedstoestand van heel wat ouderen in Vlaamse woonzorgcentra het best beschrijft. Of eerder ‘veilig maar alleen’.

→ Luc Van Gorp, Voorzitter CM

Geen kwaliteitsvol leven zonder beleven

Het Vlaams Instituut voor Kwaliteit van Zorg peilde voor het eerst grootschalig naar de levenskwaliteit van ouderen in woonzorgcentra. Meer dan 8.000 ouderen en 11.000 familieleden werden bevraagd, door de immense inspanningen van 600 door de Vlaamse Ouderensraad opgeleide vrijwillige enquêteurs.

91 procent van de bewoners voelt zich meestal tot altijd veilig. 92 procent van de bewoners geeft aan meestal tot altijd voldoende privacy te hebben. 87 procent van de bewoners voelt zich meestal of altijd door medewerkers gerespecteerd. Wanneer we wat verder in de resultaten kijken, naar de relationele thema’s in de bevraging, is het beeld dat de ouderen schetsen heel wat minder rooskleurig. Bijna de helft van de bewoners antwoordt ‘zelden’ of ‘nooit’ op de stelling ‘een bewoner is een goede vriend of vriendin van me’. Gevraagd naar of ze een persoonlijke band hebben met medewerkers, antwoordt 40 procent dat dit zelden of nooit het geval is. Wat zinvolle tijdsbesteding betreft, geeft eveneens 40 procent van de bewoners aan zelden of nooit mee te doen aan activiteiten die hij of zij de moeite vindt.

Voor ik verderga, wil ik één ding duidelijk maken: het personeel van de woonzorgcentra treft geen enkele blaam. Zij geven elke dag meer dan het beste van zichzelf, onder extreem hoge werkdruk, mede veroorzaakt

door administratie en controle-drang. Daardoor ontbreekt het hen aan tijd om een diepere relatie met bewoners aan te gaan.

Levenskwaliteit gaat om het beantwoorden van drie vragen: Gaat er iemand voor me zorgen? Is er een authentieke connectie met wie voor me zorgt? Ervaar ik zin en betekenis in wat ik doe of in wat voor mij gedaan wordt?

Het lijkt erop dat Vlaamse ouderen in woonzorgcentra vandaag positief antwoorden op de eerste vraag. Ze zitten en voelen zich veilig, in alle rust en privacy en gerespecteerd maar wat te zitten in hun wellicht erg comfortabele leunstoel. Positieve antwoorden op de tweede en derde vraag blijven immers uit. Het leven is nochtans meer dan (weliswaar welverdiende) rust. Een kwaliteitsvol leven is een leven waarin er iets te beleven valt, hoe klein ook. ‘Il faut avoir des projets’, zoals de Fransen het zo mooi zeggen. ■

ANTI-DUMPINGCHARTER
Kapelle-op-den-Bos
neemt voortouw

Kapelle-op-den-Bos is de eerste Belgische gemeente die het charter tegen sociale dumping goedkeurt. De beslissing volgt op een oproep van vakbondscentrale ACVBIE, die begin dit jaar alle lokale besturen vroeg om sociale dumping via overheidsopdrachten aan te pakken. Sociale dumping houdt in dat bedrijven werken laten uitvoeren tegen onaanvaardbare arbeidsvoorwaarden, vaak via schijnzelfstandigheid of onderbetaling van buitenlandse arbeiders.

Het charter legt duidelijke voorwaarden op voor aannemers en onderaannemers, zoals correcte verloning, veilige werkomstandigheden en transparantie over wie op de werf werkt. Ook tijdsregistratie, verplichte taalkennis en controles maken deel uit van het engagement.

‘Overheidsopdrachten mogen niet ten koste gaan van werknemersrechten’, zegt ACVBIE-voorzitter Patrick Vandenbergh. ‘Lokale besturen hebben de verantwoordelijkheid om daarin het verschil te maken.’ Met deze stap geeft Kapelle-op-den-Bos het goede voorbeeld. Andere gemeenten worden aangemoedigd om te volgen. ■

IAO-CONFERENTIE
ACV hekelt
Belgische sociale afbraak

Op de jaarlijkse conferentie van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) in het Zwitserse Genève heeft ACV-voorzitter Ann Vermorgen scherpe kritiek geuit op het sociale beleid van de Arizona-regering. Ze wees vooral op de toenemende sociale afbraak door onze federale regering. Die werd eerder al door de IAO veroordeeld voor de loonnormwet uit 2017, die vrije loononderhandelingen beperkt.

Vermorgen trok fel van leer tegen de regering, die volgens haar steeds vaker het sociaal overleg tussen werkgevers en werknemers negeert. ‘Zelfs in België zijn we ver verwijderd van een volledige naleving van fundamentele arbeidsnormen’, aldus Vermorgen. ‘De regering neemt eenzijdige beslissingen over minimumlonen en wil arbeidstijden flexibeler maken met nulurencontracten. Daardoor dreigen werknemers in België in slechtere werkomstandigheden terecht te komen.’

Naast de situatie in België werkt de IAO – de VN-organisatie die wereldwijd ijvert voor betere werkomstandigheden – ook aan betere bescherming tegen biologische risico’s zoals infectieziekten. Corona maakte duidelijk dat er nood is aan internationale regels. Daarvoor ligt intussen een ontwerpakte voor een conventie klaar. Die zou in 2026 definitief goedgekeurd kunnen worden. Werknemers wereldwijd moeten zo beter beschermd zijn tegen gezondheidsrisico’s op hun werk. ■

© VIOLANE MARTIN / ILO

ID / KAROLIEN COENEN

Er zijn zaken die ik minder graag eet of die ik probeer niet te eten. Op een beleefde manier. Bijvoorbeeld octopus. Omdat ik de film My Octopus Teacher heb gezien, die zo aandoenlijk was. Een relatie tussen een duiker en een octopus, zo echt en zo mooi. Een octopus eten nadat ik die film gezien heb ... is voor mij moeilijk.

KONING FILIP

antwoordt op de vraag ‘Wat lust jij echt, echt, echt niet?’. Belgen konden naar aanleiding van de 65e verjaardag van de Koning vragen insturen naar de vorst.

HET CIJFER

5.700

Dat is het aantal studenten dat deze lente bloed doneerde tijdens de Bloedserieus-campagne van Rode Kruis-Vlaanderen. Nog nooit deden in de voorjaarseditie zoveel jongeren mee. In de najaarseditie zullen opnieuw tientallen campussen worden bezocht. Rode Kruis-Vlaanderen mikt op 12.000 donaties tegen eind dit jaar met de twee campagnes samen.

incontinentie
is geen lachertje

En toch heeft Brigitte haar droge humor terug. Dankzij de hulp en het advies van onze specialisten incontinentiezorg vond ze de oplossing die perfect bij haar past.

Ontdek ons ruim assortiment incontinentiemateriaal.

kortingsbon
geldig t.e.m. 31 augustus 2025
in een Goed thuiszorgwinkel of op onze webshop met kortingscode VISIE5
Bon geldig bij netto-aankoop vanaf € 50 op hele assortiment incontinentiemateriaal. Niet cumuleerbaar met andere acties of kortingsbonnen, behalve met CMV-ledenkorting 1 bon per klant.

€5

bij netto-aankoop vanaf € 50 op hele assortiment incontinentiemateriaal

goed.be/inco

goed
thuiszorgwinkel

Breintrein

				8		1
			4	5	8	
9	1		7	3		5
7			2	3		6
	6					2
				7	3	
1					4	2
			5			3
6	2	7				9

Zomertips voor gezinnen

SCHATTEN
VAN
VLIEG

MET EEN MUISJE OP STAP
PARCUM

In Parcum, het museum van de Abdij van Park in Leuven, kunnen gezinnen op stap met abdijsmuisje Norrie. Het museum staat vol met kunst over extase, maar Norrie snapt er niets van. Met al je zintuigen ontdek je de kunstwerken. Welke emoties of fantasieën roepen ze op? Ga op pad met een zakje vol materiaal en opdrachten, en verzamel alle tips om de schatkist te vinden.

HET VERHAAL VAN RUTH
KAZERNE DOSSIN

Ruth Klein was elf jaar toen ze met haar zusjes in de Dossinkazerne in Mechelen zat tijdens de Tweede Wereldoorlog. Gelukkig overleefden ze de oorlog. Tijdens een zoektocht door het museum vertelt Ruth haar verhaal: volg haar spoor, ga op zoek naar de geluiden en leer meer over deze bijzondere plek. Met deze zoektocht kan iedereen vanaf 9 jaar het verhaal van de Dossinkazerne ontdekken.

Ook op het domein van de Huysmanhoeve in Eeklo kun je een schat van Vlieg zoeken. Allerlei opdrachten, verspreid over de hele hoeve, wijzen de weg naar de schatkist: zo ontdek je meteen ook de leukste plekje, binnen en buiten. Vergeet je speelkleden niet, want een echte schattenjager is natuurlijk niet bang om zich vuil te maken. Schatkist gevonden? Leef je nog uit met oude volksspelen of smikkel van een ijsje.

RAVOTTEN MET VLIEG
HUYSMANHOEVE

~ schattenvanvlieg.be

‘De samenleving verruwt, ik mis de wil om met elkaar te blijven praten’

Julie Hendrickx Devos (47)

werkte jaren als leerkracht, waarna ze aan de slag ging bij vakbond ACV Puls en bij beweging.net. Op 14 juni werd ze verkozen tot voorzitter van beweging.net. Geboren in India kwam ze in 1980 als adoptiedochter naar België. Ze is een nicht van zuster Jeanne Devos, die in India streed voor de rechten van huisarbeidsters, en over wie ze de biografie schreef *Alsof de weg ons zocht*.

Julie Hendrickx Devos is de nieuwe voorzitter van beweging.net. Haar eerste taak is om de beweging ‘zichtbaarder’ te maken, zegt ze. ‘We hebben nog heel wat werk om uit te leggen waarom we actievoeren tegen de Arizona-regering.’

→ Tekst **Simon Bellens** → Foto **Maarten De Bouw**

Nadat haar voorganger Peter Wouters de afgelopen acht jaar de interne structuren op de rails gezet heeft, is het tijd om naar buiten te treden, zegt de kersverse voorzitter van beweging.net Julie Hendrickx Devos. ‘We zijn meer aanwezig in de levens van mensen dan ze soms zelf beseffen, omdat ze bijvoorbeeld lid zijn van CM of ACV of vrijwilligerswerk doen voor Samana.’

Dat betekent dat we je vaker zullen zien in praatprogramma’s zoals De Tafel van Gert, De Afspraak of Bar Goens?
HENDRICKX DEVOS → ‘Misschien waren de media lang een blinde vlek. Of was er een soort naïviteit dat we ze niet nodig hadden. Maar ik geloof dat we daar een publiek aanboren dat ons op andere kanalen niet vindt. Televisiedebatten drijven vaak op polarisering, maar dat schrikt mij niet af. We moeten onze plaats daarin opeisen. Het is nodig dat we uitleggen waarom we tot standpunten komen en tot actie overgaan, en wat je wil dat het oplevert.’

Wringt het niet dat met CD&V en Vooruit twee politieke partners van beweging.net in de regering zitten? Zelfs CD&V-ministers pakken uit met de beperking van de werkloosheidsuitkering in de tijd als ‘kroonstuk’ van het hervormingsbeleid.
HENDRICKX DEVOS → ‘Met Vooruit en Groen hebben we constructieve gesprekken, maar CD&V blijft onze bevoorrechte partner. Wij kunnen elkaars kritische vrienden zijn. Dat betekent ook dat we onze bezorgdheden vrank en vrij op tafel leggen en daarop

blijven terugkomen.’
‘De plannen met de werkloosheidsuitkeringen zullen drama’s opleveren. Nog los van de OCMW’s die overspoeld zullen worden met mensen die een leefloon aanvragen en dat maar bol moeten zien te werken, mogen we niet vergeten wat de impact van zo’n maatregel is op mensen die nu al moeilijk rondkomen. Het ontbreekt aan een plan.’

Vooruit koppelt de invoering van een meerwaardebelasting op aandelen aan de beperking van de werkloosheidsuitkering, maar daar staat het wetgeven-de werk minder ver.
HENDRICKX DEVOS → ‘Sowieso maken de besparingen in de sociale zekerheid twee derde uit van alle inspanningen voor de begroting. De bijdrage van de sterkste schouders is beperkt en niet in verhouding. Ik heb liever dat de meerwaardebelasting goed in elkaar zit dan dat ze er snel-snel komt. Maar er moet iets gebeuren aan dat onevenwicht.’

Voor militaire uitgaven is er dan weer geld genoeg. De regering zegt toe om maar liefst vijf procent van het bruto binnenlands product aan defensie te spenderen.
HENDRICKX DEVOS → ‘Een hallucinant bedrag, een veelvoud van de kostprijs van de vergrijzing op pensioenen. Dat geld hebben we eenvoudigweg niet. Jezelf kunnen verdedigen is belangrijk, maar dit is geen basisparaatheid meer. De 110.000 mensen die betoogden tegen de gruwel in Gaza (op zondag 15 juni, red.) mag je absoluut interpreteren als

een signaal tegen de oorlogsspiraal. We kunnen in Europa nog heel wat winst boeken door samenwerking. Bovendien mis ik het diplomatieke luik. Keer op keer in moeten we in gesprek gaan, met als vraag *Wat voor samenleving willen we zijn?* Voor mij is het antwoord: een samenleving die gebaseerd is op mensenrechten en waarin het vanzelfsprekend is om met elkaar te delen. Mijn grootvader had een boerderij. Tijdens de Tweede Wereldoorlog zette hij een zaak graan buiten, met een schep in. Mensen die te kort hadden, konden zelf opscheppen. Zouden ze daar geen misbruik van maken? Moest hij dat niet zelf uitdelen? *Nee*, zei hij, *mensen weten wat ze nodig hebben*. Zoiets lijkt vandaag ondenkbaar.’

Ik wil een samenleving die gebaseerd is op mensenrechten en waarin het vanzelfsprekend is om met elkaar te delen.

→ **JULIE HENDRICKX DEVOS**

Hoe belangrijk vind je je eigen levensverhaal als voorzitter?
HENDRICKX DEVOS → ‘Ik ben 47 jaar en nog altijd het nichtje van Jeanne Devos. (lacht) Daar ben ik trots op, ik deel haar morele kompas. Iedereen die het vermogen verliest om in elkaar een gelijke te zien, zal ik daarop wijzen. Ik voel aan den lijve hoe de samenleving verruwt. Laten we zeggen dat ik 44 jaar lang nauwelijks racisme heb ervaren. Maar de laatste twee à drie jaar is er iets veranderd. Mensen die me niet willen aankijken, een uitgestoken hand negeren ... de *hufterigheid* neemt toe. Dat is niet het soort samenleving waar ik voor sta.’ ■

De valstrikken van Clarinval

Federaal minister van Werk David Clarinval (MR) was de voorbije maanden druk in de weer om de verschillende maatregelen uit het Arizona-regeerakkoord om te zetten in wetteksten. Voorlopig liggen de meeste daarvan nog voor in de ministerraad, maar uit die teksten blijkt meer dan eens dat de minister graag buiten de lijntjes van het regeerakkoord kleurt én dat werknemers op alle vlakken zullen inboeten.

→ Tekst **Dominic Zehnder** → Foto **ID / Jef Van den Bossche**

Ontslag- en opzegvergoeding wordt beperkt tot 12 maanden

Als het van Clarinval afhangt, worden ontslag- en opzegvergoedingen – waarbij de te presteren opzegtermijn na ontslag wordt uitbetaald in plaats van gepresteerd wordt – beperkt tot twaalf maanden. Momenteel is er geen maximale opzegtermijn. Daarmee gaat de MR-minister in tegen het regeerakkoord, waarin enkel sprake is van het beperken van ontslagvergoedingen, maar niet van een beperking van de opzegtermijn.

Juridisch expert Piet Van den Bergh van het ACV: ‘In 2014 werd de berekening van de opzegtermijn al hervormd, waardoor het langer duurt om die op te bouwen. Voor veel oudere werknemers is die lange opzegtermijn de enige drempel tegen ontslag. België kent een van de soepelste ontslagwetgevingen van Europa. Door de enige bescherming die nog rest – de financiële drempel – nu ook nog af te breken, worden alle werknemers kwetsbaarder.’

Maximale arbeidsduur wordt opgetrokken

Een gigantische stap terug in de tijd op vlak van arbeidsduur, dat is wat de Arizona-regering in petto heeft voor de Belgische werknemers. Waar voor heel wat werknemers nu een maximale arbeidsduur van acht uur per dag en 38 uur per week geldt – al kan dat verschillen naar gelang de sector waarin je werkt – komt daar binnenkort een heel pak bovenop. Als de teksten van Clarinval worden aanvaard, zullen werkdagen straks tot twaalf uur mogen tellen, een werkweek dan weer 60 uur. Tegelijk wordt ook de minimale arbeidsduur drastisch verlaagd, zodat de deur wordt opengezet naar gevreesde nulurencontracten. Daarbij ben je als werknemer vast in dienst, maar ben je niet zeker of je effectief opgeroepen wordt en bijgevolg een inkomen kunt verdienen.

Je zult dus nog wel je loon krijgen als je overuren presteert, maar geen inhaalrust en overurentoeslag.

Compensatie en toeslag voor overuren kunnen ontweken worden

Door het optrekken van de maximale werktijd kunnen de werkgevers de toeslagen die vandaag voor overuren gelden eenvoudig ontwijken. Je zult dus nog wel je regulier loon krijgen als je overuren presteert, maar geen inhaalrust en overurentoeslag. Bovendien wil Clarinval dat de referentieperiode voor de arbeidsduur uitgebreid wordt naar een volledig jaar. Daardoor kunnen werkgevers werknemers in rustige periodes plots minder uren aanbieden, waardoor werknemers niet meer zeker zijn van hun maandelijks inkomen. Heel veel extralegale voordelen zijn immers gekoppeld aan (volledig) gewerkte dagen.

Van den Bergh: ‘Naast een minachting voor het welzijn van werknemers, hebben die maatregelen nog een ander effect: de arbeidsduur en arbeidstijd zouden op individueel werknemersniveau bepaald worden. Daardoor worden collectieve onderhandelingen over werktijd en compensatie de kop ingedrukt. Dat terwijl in het regeerakkoord voortdurend wordt verwezen naar het belang van sociaal overleg en de sociale partners.’ ■

Factcheck.

WAAR

Subsidies voor privébedrijven zijn hoger dan de uitgaven voor gezondheidszorg

Winstgedreven privébedrijven ontvingen volgens nieuwe schattingen maar liefst 51,9 miljard euro aan subsidies. Dat is 115 procent van alle gezondheidsuitgaven in ons land samen.

Volgens nieuwe berekeningen die door Denktank Minerva gepubliceerd werden, lopen de overheids-subsidies voor privébedrijven met winstoogmerk steeds verder op. Volgens de cijfers uit 2022 – de laatste volledig beschikbare gegevens – bedroeg de overheidssteun net geen 52 miljard euro. Dat staat gelijk aan 9,2 procent van het bruto binnenlands product. Het telt zelfs op tot drie keer de besparing van 15,7 miljard euro per jaar die Europa aan ons land opgelegd heeft.

Voor zover mogelijk lieten de onderzoekers alle

overheidsmiddelen buiten beschouwing die richting non-profitbedrijven en autonome overheidsbedrijven zoals de NMBS vloeien. Daarbij werden alle directe subsidies en gemiste inkomsten door andere belasting- en rsz-kortingen mee in rekening genomen. Terwijl de uitgaven voor subsidies zeker tot begin van de jaren 2000 redelijk beperkt bleven, zijn die sinds 2003 in een sterk stijgende lijn.

‘Sinds de jaren ‘80 gaat de politieke aandacht voor het afbouwen van de overheids-uitgaven bijna altijd uit naar de openbare diensten of de

non-profitsector’, merken de onderzoekers op. ‘In een studie uit 2021 wees de Nationale Bank er echter op dat de overheidsuitgaven voor economische zaken, waaronder loonsubsidies voor bedrijven, in België bijzonder hoog waren in vergelijking met de buurlanden. Nochtans blijkt uit de feiten dat die overheidssteun niet noodzakelijk tot nieuwe banen leidt. Het dient eerder de winstmarges van bedrijven of de dividenden van hun aandeelhouders. De voorwaarden voor overheidssubsidies, waar ze al bestaan, blijven weinig bindend.’ ■

We vragen het aan.

Elise Rummens, preventiearts CM

Zijn lees- en zonnebrillen uit de supermarkt gevaarlijk?

Heel wat supermarkten, drogisterijen en andere winkels bieden een uitgebreid aanbod aan goedkope lees- en zonnebrillen aan. Maar zeker voor leesbrillen is er toch enige voorzichtigheid geboden. Een opticien zal altijd via een voorschrift van de oogarts of een eigen oogtest een bril afleveren die helemaal is aangepast aan jouw ogen. Dat is ook nodig, want elk oog is anders. Vaak hebben je ogen niet allebei dezelfde sterkte en bevindt de afwijking zich niet bij iedereen op dezelfde plaats.

Leesbrillen uit de supermarkt hebben twee even sterke, gelijk afgestelde glazen. Daardoor moet je bij het lezen harder inspannen, waardoor je een vermoeide ogen, slecht zicht of hoofdpijn kunt krijgen. Voor een bril die je langdurig wilt gebruiken om te lezen is het daarom aangeraden om bij een optiker langs te gaan. De supermarktbrillen zijn wel handig als reservebril of voor onderweg wanneer je kort iets moet lezen, zoals een menukaart of een etiket van een product in de winkel.

Bij zonnebrillen zonder sterkte uit de supermarkt of die gratis uitgedeeld worden op festivals is het vooral belangrijk dat die voorzien zijn van een CE-label. Dat wil zeggen dat ze voldoen aan de Europese veiligheidseisen. Om zeker te zijn dat ze ook voldoende bescherming tegen uv-straling bieden, moeten ze voorzien zijn van een UV400-label. Je kiest ook best voor een model met voldoende grote glazen, zodat ook de randen van je ogen voldoende beschermd zijn. ■

Eerst baan verloren, straks ook uitkering

Nog voor de zomer wil de Arizona-regering de wetten door het parlement jagen die de werkloosheidsuitkering beperken in de tijd. Naar verwachting 184.000 mensen verliezen daarmee volgend jaar al hun uitkering.

→ TEKST **Simon Bellens en Nils De Neubourg**
→ FOTO **Sophie Nuytten**

Volgens premier Bart De Wever (N-VA) is de beperking van de werkloosheidsuitkering in de tijd het ‘koninginnenstuk’ van de regering. Stilaan wordt duidelijk hoe de voorgenomen besparing van in totaal 2,7 miljard euro op de werkloosheidsverzekering er in de praktijk zal uitzien. De Kamercommissie Sociale Zaken stemde op 7 juni in met de eerste wetteksten. Die krijgen nog een tweede lezing en moeten daarna door het volledige parlement goedgekeurd worden, maar er staat nog weinig open voor verandering.

Zoals bekend is het de bedoeling om werkloosheidsuitkeringen te beperken tot maximaal twee jaar – als je daarvoor voldoende arbeidsjaren hebt, tenminste – en wel vanaf 1 januari 2025. Pas wanneer je één jaar gewerkt hebt in de afgelopen drie jaar kom je in aanmerking voor één jaar uitkering. Elke vier bijkomende gewerkte maanden leveren recht op een extra maand werkloosheidsuitkering.

‘Voor die gewerkte periodes worden ziekte, ook beroepsziekten en arbeidsongevallen, niet meer gelijkgesteld’, verduidelijkt hoofd van de ACV-studiedienst Maarten Gerard. ‘Na aandringen van de vakbonden tijdelijke werkloosheid gelukkig nog wel.’

184.463 verliezers

Wie vandaag al langer dan twee jaar uitkeringsgerechtigd is, wordt in verschillende fases uit de werkloosheidsverzekering geweerd. Vanaf 1 januari vallen mensen af

die twintig jaar of langer werkloos zijn. Vanaf 1 maart al wie langer dan acht jaar werkloos is, en vanaf 1 april alle anderen die langer dan twee jaar werkloos zijn. Vanaf juli komen dan ook de mensen in zicht die vandaag nog geen twee jaar een werkloosheidsuitkering hebben. Daarmee verliezen in de eerste helft van volgend jaar naar verwachting 184.463 mensen hun werkloosheidsuitkering, onder wie ruim 25.000 in januari, aldus cijfers van de administratie van minister van Werk David Clarinval (MR). Volgens de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA) is dat volgend jaar al een besparing van 1,7 miljard euro. Bijna de helft van de getroffen mensen woont in Wallonië, ongeveer een vijfde in Brussel en 31 procent in Vlaanderen. In Antwerpen alleen al, de sterkst getroffen stad, komt het neer op meer dan 10.000 uitkeringsgerechtigden die zonder uitkering vallen. De grootste leeftijdsgroep zijn 50-plussers, bijna een derde van wie uitgesloten wordt. Ongeveer de helft is kortgeschoold.

Zij kunnen aankloppen bij het OCMW, waar ze in het beste geval – en na een inkomensonderzoek – recht hebben op een leefloon. Dat zorgt voor grote ongerustheid bij de OCMW’s over de verwachte toevloed van leefloondossiers. ‘We merken dat OCMW’s steeds meer bekeken worden als een allesomvattende organisatie die voor elk onoplosbaar probleem iets uit haar hoed moet toveren’, getuigen OCMW-medewerkers anoniem. ‘Met de beslissing van de regering zal de werklast nog toenemen en komt een kwaliteitsvolle dienstverlening in gedrang. Voor veel medewerkers zal dit de druppel zijn. De regering verwacht het onmogelijke.’ De RVA vreest ook niet in staat te zijn om alle werklozen tijdig op te sporen en te informeren.

55-plussers en knelpuntberoepen

De nieuwe wetgeving voorziet niettemin in enkele uitzonderingen. Omdat 55-plussers heel wat discriminatie ondervinden op de

arbeidsmarkt, kunnen ze langer dan twee jaar een werkloosheidsuitkering krijgen, maar slechts als ze in 2025 een loopbaan van dertig jaar hebben, of 35 jaar vanaf 2030. Opgelet, voor de regering telt een loopbaanjaar pas mee als het minstens 156 gewerkte dagen bevat. ‘Ondanks alle waarschuwingen, onder meer van het ACV’, zegt Maarten Gerard, ‘vielen parlement en regering schijnbaar uit de lucht dat op die manier slechts een fractie van de 55-plussers hun uitkering behouden.’

Wie voor januari een opleiding tot een knelpuntberoep begon, wordt eveneens ontzien in de overgangsregeling, maar niet daarna. Wie een zorgopleiding volgt, zal later wel de uitkering kunnen behouden – voor de maximale opleidingstermijn van vijf jaar.

De werkloosheidsuitkering zelf omvat tijdens de eerste drie maanden dan weer hogere begrensde brutobedragen en minima, maar het bedrag van de uitkering daalt na een jaar fors dan vandaag. ‘Onduidelijk is nog wat met de belastingvermindering van werkloosheidsuitkeringen staat te gebeuren’, aldus Gerard. ‘Als dat zonder compenserende maatregelen wordt geschrapt, betekent dat een directe verarming en zakken de minima voor de meesten tot onder het leefloon.’

Terwijl de tijd dringt, hangt er een half jaar voor de ingrijpende veranderingen nog veel mist over de concrete impact voor mensen. Ondertussen neemt ACV noodgedwongen een informatierol op. ‘We laten de mensen niet in de steek’, zegt Kaat Boonen, verantwoordelijke voor de arbeidsmarktwerking en werkzoekenden bij het ACV. ‘Na de zomer starten we onder andere een informatie-campagne.’ ■

Kris Vromant, verantwoordelijke dienstverlening bij het ACV

‘Wij vrezen paniek wanneer mensen ontdekken: Er staat niets op mijn rekening’

‘We krijgen verontrustend weinig vragen binnen. Dat baart ons zorgen. Veel mensen lijken nog niet te beseffen wat hen te wachten staat. Er komen wel wat vragen, zoals: Verlies ik mijn uitkering en wat dan? Maar lang niet zoveel als verwacht.’

‘Iedereen weet wel dat het chaos wordt. We bereiden ons al zo goed mogelijk voor en proberen we mensen helder te informeren. Maar zonder alle gegevens kunnen we nog geen gerichte antwoorden geven. De RVA kan pas ten vroegste in september een brief sturen naar wie zijn uitkering verliest. Maar zelfs dan zullen veel mensen pas in februari 2026 beseffen dat ze zonder inkomen zitten.’

‘Vanaf 2026 wordt pas duidelijk hoe groot het probleem is. Wij vrezen paniek wanneer mensen ontdekken: er staat niets op mijn rekening. Een brief in ambtelijke taal zal de verwarring mogelijk nog vergroten. Hoe OCMW’s op de toestroom zullen reageren, weten we niet. De schatting dat een derde van wie de uitkering verliest bij het OCMW zal aankloppen, voelt eerder als nattevingerwerk.’

‘Wat het nog complexer maakt: veel mensen hebben een moeilijk dossier. Denk aan langdurig werkzoekenden met een medisch probleem, of mensen die halftijds werken of eerder van uitkeringsinstelling wisselden. Het is voor ons onmogelijk om die mensen nu al te zeggen of ze uitgesloten zullen worden. Daarvoor moeten we wachten op de gegevens van de RVA. Mensen botsen op onzekerheden, en wij kunnen hen op dit moment ook niet altijd antwoord geven. Dit beleid wordt te snel en ondoordacht uitgerold. Ondanks onze voorbereidingen zal het voor velen een harde confrontatie zijn. Toch zullen we iedereen zo goed mogelijk proberen te helpen.’ ■

BENNY GOOSSENS (53) WERKT BIJ AKZONOBEL, WAAR 133 ONTSLAGEN VALLEN

‘Wij zijn geen profiteurs’

Bij verfproducent AkzoNobel verdwijnen tegen het najaar van 2026 zeker 133 banen in de productielijn, vooral oudere arbeiders. Benny Goossens (53) werkt er 33 jaar. Hij lost de vrachtwagens met chemische bulkingrediënten voor verf en lak, en zorgt voor het afvalwaterbeheer. ‘Dat heb ik altijd graag gedaan’, vertelt hij, ‘maar dit voelt als stank voor dank.’

‘Op mijn leeftijd ben ik een vogel voor de kat. Ik wil nog niet *op mijn gat* gaan zitten, maar wie zal mij nog een kans geven? Tegenwoordig moet je ingenieur zijn om werk te vinden. Eigenlijk heeft het bedrijf ons al die jaren dom gehouden. Ze hebben het nagelaten om ons bij te scholen. Daar betalen wij nu de prijs voor.’

Bij alle werknemers die ontslagen worden is veel ongerustheid over de nieuwe werkloosheidsregels, zegt Benny. ‘Wij worden dubbel gestraft, een keer omdat we onze baan verliezen en nog eens in ons recht op een werkloosheidsuitkering. Niet alle werknemers van 55 jaar of ouder voldoen aan de dertig-jaren-regel (de minimumloopbaan, red.) om te ontsnappen aan de beperking tot twee jaar werkloosheidsuitkering. De regering behandelt ons als gangsters, maar wij zijn geen profiteurs. Wij hebben jaren onze nikkel afgedraaid.’ ■

Iedereen mobiel

'Veertien jaar geleden stond ik op de wei van Pukkelpop, toen ik in de verte gitzwarte wolken met een paarse kern zag naderen. Ik wist meteen dat er iets niet pluis was.' David Boel was erbij op die noodlottige 18 augustus in 2011. Hij kreeg een zware tentpaal op zijn nek en raakte zo goed als volledig verlamd. Met veel wilskracht slaagde hij erin wat bewegingskracht terug te winnen. Maar de rolstoel blijft deel van zijn leven. Als geen ander beseft hij hoe belangrijk mobiliteit is. Toegang tot vervoer kan isolement doorbreken. CM zag hoe Vlaanderen steeds meer inzet op deelwagenplatformen, maar daarbij de rolstoelgebruikers over het hoofd ziet. Daarom dit proefproject in Dendermonde, waar je voortaan via Cozywheels een rolstoelvriendelijke wagen, liftbus, duofiets of rolstoel voor onverhard terrein kunt reserveren. 'Van levensbelang voor je sociale en mentale welzijn', beaamt David. 'Anders zit je maar thuis te koekeloeren.' CM hoopt het platform uit te breiden naar heel Vlaanderen. ■

→ Foto
Wouter van Vooren

ELKE MAAND LATEN WE IEMAND AAN HET WOORD DIE VANUIT ZIJN OF HAAR WERK NAAR DE WERELD KIJKT. DEZE MAAND IS DAT STEWARD GAETAN*.

‘In elk stadje een schatje? Dat bestaat niet’

Net voor het hoogseizoen aanbreekt en weer miljoenen vakantiegangers opstijgen en landen op Brussels Airport, schuiven we aan tafel bij Gaetan*, *cabin crew* – steward in de volksmond – met een indrukwekkende staat van dienst. *Ready for take off?*

– Tekst **Dominic Zehnder** – Illustratie **Peter Goes**

Terwijl Gaetan uitvoerig vertelt over het leven aan boord van het vliegtuig, stijgt er om de paar minuten een Airbus of Boeing boven onze hoofden op. Af en toe werpt hij een zenuwachtige blik naar boven. ‘In onze sector heerst het bijgeloof dat rampen altijd in drievoud gebeuren. En er is net een zwaar ongeluk gebeurd in India, dus ik ga de komende tijd toch maar eventjes hout vasthouden.’

Hij is gelukkig zelf net voor ons gesprek behouden teruggekeerd van tropisch Afrika, maar wanneer hij zijn laatste bestemmingen opnoemt, kun je niet anders dan wegdromen. ‘Ach, iedereen denkt alsmaar dat wij een glamourleven leiden, maar dat is echt niet zo. Schrijf maar op: in elk stadje een schatje, dat bestaat niet. (lacht) En aan boord van een vliegtuig is het hard werken. Voor mijn laatste vlucht ben ik thuis vertrokken om halfzeven ’s ochtends, opgestegen om 12 uur en uiteindelijk geland om middernacht op de eindbestemming. Af en toe kun je eens een halfuurtje zitten en je ogen sluiten, maar echt uitrusten doe je tijdens een

vlucht niet. Trouwens, schoonmaken nadat een passagier misselijk is geworden, veel *glamour* is daar niet aan hoor.’ (lacht)

Veranderingen

‘Corona had volgens mij een grotere impact op de sector dan 11 september. Het was maandenlang afwachten of we nog zouden terugkeren naar het leven ervoor. Maar vandaag is vliegen weer gewoon. Ik heb gaandeweg mijn loopbaan de passagiers steeds diverser zien worden. Waar je in de jaren ’80 vooral zakenlui en meer gegoede mensen aan boord had, zie je nu alle lagen van de bevolking.’

‘Vroeger kleeadden mensen zich echt op, terwijl passagiers nu soms rechtstreeks van het strand of de sportschool lijken te komen. Uiteraard is iedereen welkom zolang ze zich gedragen. Dat valt trouwens algemeen goed mee. Al heb je af en toe wel mensen die durven te snauwen. Wanneer je met die passagier gaat praten en hoort dat dit al de derde vlucht van de dag is met jonge, wenende kinderen, dan begrijp ik het wel. Voor het boordpersoneel is het

belangrijk om ons altijd empathisch op te stellen.’

‘Over de toekomst maak ik mij weinig zorgen. Alle maatschappijen zien het belang van het terugdringen van de uitstoot wel in. Zo zijn er nu nieuwe toestellen die minder verbruiken en opmerkelijk stiller zijn. Bovendien zijn

Europeanen denken veel meer in stereotypen dan Amerikanen.

– STEWARD GAETAN

sommige verbindingen zoals die van Brussel naar Amsterdam afgeschaft en wordt gekeken om andere korte trajecten ook uit te faseren.’

Stereotypes

Door zijn tijd bij United Airlines ziet Gaetan veel verschillen tussen Europeanen en Amerikanen. ‘Europeanen denken veel meer in stereotypen over mensen dan Amerikanen. Mijn ervaring leert dat die laatste veel opener zijn. Hun bedrijfsvoering is ook veel transparanter, hoewel het beleid vaak hard en onpersoonlijk is.’

Voor wie de komende weken vliegt, heeft Gaetan nog enkele tips. ‘Drink voldoende water, want aan boord dehydrateer je dubbel zo snel. Na de veiligheidscontrole in Zaventem staat trouwens een fontein waar je gratis een drinkfles kunt bijvullen. Je wordt in een vliegtuig trouwens ook twee keer zo snel dronken. Denk eraan wanneer je een alcoholisch drankje zou bestellen. Je zou niet de eerste zijn die ik dronken uit het toilet moet bevrijden.’ ■

Benieuwd naar meer toffe tips voor de zomer van experts op het terrein? Schrijf je dan in voor de Visie-nieuwsbrief op www.visie.net/nieuwsbrief en volg Visie op Facebook en Instagram.

*Gaetan is een schuilnaam

TOMBOLA

Solidariteitsactie Samana

De winnende loten van de solidariteitsactie van Samana zijn getrokken. De opbrengst maakt het de organisatie voor mensen met een chronische ziekte en mantelzorgers mogelijk om hun regionale en lokale werking verder te zetten. Wie tombolaloten heeft gekocht en wil nagaan of hij in het bezit is van een winnend nummer, kan terecht op de Visiewebsite. ■

~ visie.net/artikel/solidariteitsactie-samana

ARBEIDSHOF OORDEELT

Uber-chauffeur is werknemer

Het Arbeidshof van Brussel heeft opnieuw bevestigd dat chauffeurs die voor Uber rijden werknemers zijn en geen zelfstandigen, zoals Uber zelf beweert. In een recente uitspraak krijgt een chauffeur die sinds 2020 strijdt voor zijn rechten gelijk. Uber had een eerdere beslissing erover aangevochten, maar vangt nu bot.

Volgens het ACV toont de uitspraak opnieuw aan dat Uber en vergelijkbare platformen bewust gebruikmaken van schijnzelfstandigen. ‘We zijn niet tegen platformwerk, zolang werknemers maar échte zelfstandigheid hebben en eerlijk worden behandeld’, klinkt het.

Het ACV roept de overheid op om de uitspraak dringend op te volgen. Ondanks eerdere rechterlijke uitspraken en de platformwet van 2022 blijven platformwerkers immers wachten op loon en rechten die hen volgens de wet al lang toekomen. ■

Vacatures

ACVBIE zoekt

• Software engineer – .NET ontwikkelaar – Brussel
~ hetacv.be/jobs

CM zoekt

• Maatschappelijk werker – Knokke-Heist
• Maatschappelijk werker – Overijse en Hoeilaart
~ cm.be/jobs

Beweging.net zoekt

• Verantwoordelijke netwerk – Vlaams-Brabant & Brussel
~ beweging.net/vacatures

Voormalig radiomaker

Christel

Van Dyck

**gevat
in 5
woorden**

Respect

‘De manier waarop je een vraag stelt, bepaalt of iemand zich veilig voelt om openhartig te zijn. Op de radio dacht ik zorgvuldig na over hoe ik vragen kon formuleren. Sensatiezucht is niets voor mij, zeker als het ten koste gaat van mensen die mij hun vertrouwen gaven. Respect vind ik belangrijker dan kliks en spektakel. Dat klinkt misschien nogal ouderwets, maar het voelt gewoon juist.’

Kras

‘Ouder worden is zoals een kras op een nieuwe auto: die eerste doet pijn, maar de tweede en derde al minder, want de carrosserie is toch al wat *geabi-meerd*. Verouderen valt me makkelijker dan vroeger, toch blijft het soms moeilijk om mijn lichaam te zien veranderen. Mijn lichaam zelf heb ik eigenlijk altijd heel goed aangevoeld. Vier keer heb ik een miskraam gehad. Telkens wist ik vooraf dat het ging gebeuren omdat ik erover droomde. Ook toen er in 2007 kanker werd vastgesteld, voelde ik al: er klopt iets niet, terwijl iedereen zei dat het gewoon stress was.’

Chaos

‘Ik ben ongelooflijk chaotisch, orde houden is gewoon onmogelijk. Mijn kasten ruim ik regelmatig op, waarna ik heel trots ben op mijn netjes gevouwen kleren. Maar na drie dagen is alles alweer een grote rommel. Koken voor gasten bezorgt me ook altijd stress: terwijl anderen met gemak twintig gasten ontvangen en hun keuken netjes houden, is mijn keuken meteen een drama. Onze poetsvrouw zei me eens: *Jij bent altijd bezig, maar het is allemaal zo onlogisch en zonder plan*. Ze had helemaal gelijk. Daardoor zet ik dagelijks ook zo’n tienduizend stappen te veel.’

Fouten

‘Trots is een woord dat niet echt bij mij past. Ik zie sneller de fouten dan de successen. Eigenlijk heb ik nog nooit iets gemaakt waarvan ik dacht: dit was perfect. Dat kregen we ook thuis mee: waarom een zes halen als een negen ook mogelijk is? Die gedachte heeft me altijd achtervolgd. Al probeer ik het nu wel beter te relativiseren, toch blijft half werk voor mij onaanvaardbaar.’

Dualiteit

‘Het maken van het boek *60, et alors?* was echt uit mijn comfortzone stappen. Schrijven bleek moeilijker dan ik dacht: totaal anders dan een mondeling interview. Toch heb ik dat soms ook nodig. Bij nieuwe dingen denk ik vaak eerst: dat kan ik niet. Maar als ik me er dan toch aan waag, stort ik me er volledig op. Als het dan lukt, geeft dat zo’n ongelooflijk voldaan gevoel. Al blijf ik ook graag bij wat ik kan of ken, omdat het comfortabel voelt. Die dualiteit zit diep in mezelf.’

WIN Visie geeft drie exemplaren van het boek *60, et alors?* weg. In het boek gaat Christel Van Dyck in gesprek met twaalf generatiegenoten over wat het betekent om ouder te worden. Wil je kans maken, beantwoord dan de vraag: Hoe heette het Radio 2-programma waarin Christel Van Dyck tot 2021 op zondagochtend een diepgaand gesprek voerde met een bekende Vlaming? Stuur vóór 3 juli het antwoord en je adres naar lezers@visieredactie.be met als onderwerp *wedstrijd* of naar Visie, Postbus 20, 1031 Brussel.

→ Tekst Nils De Neubourg → Foto ID/ Frederik Beyens

WEST-VLAANDEREN